

TAGE KAASTED og OLE SAMUELSEN: Kilder til Danmarks politiske historie 1920-1939. Historiske kildehæfter udgivet af Historielærerforeningen. København, Gyldendal, 1966. 172 s. 19,75 kr.

Kildehæftet om Danmark i mellemkrigstiden er udarbejdet med stor kyndighed og opfindsomhed. Det krav, som først og fremmest må stilles til et udvalg af denne art, at der præsenteres enkelt og repræsentativt stof, må stort set siges at være opfyldt. Den kronologiske disposition er klar og overskuelig, og tabelbilaget, det fyldige noteapparat og personlisten (dog med noget tilfældige biografiske oplysninger) forøger bogens anvendelighed ved undervisning. Man har forsøgt at koncentrere sig om to fasers problematik: påskekrisen 1920 og den økonomiske krise med kulminationen i 1933. Her er det lykkedes forfatterne med fyldige indledningsoversigter at sammenstille et mangeartet og relevant materiale. Dette går naturligvis ud over det øvrige stof, som forfatterne selv erkender »mere bliver af illustrerende art«. Om udenrigspolitik findes intet for 1920'erne, og for 30'ernes vedkommende er udvalget meget tyndt og tilfældigt. Men måske vil udenrigspolitikken senere blive genstand for en særlig publikation. Fremgangsmåden med den særlige emnebehandling forekommer værdifuld og måske kunne det »illustrerende« stof helt glide ud til fordel for den mere udførlige behandling af enkelte områder.

BERTEL HEURLIN

JEAN AMSLER: Hitler. En dokumentarisk billed-biografi. Oversat til dansk efter Jean Amsler: Hitler. Ed. du Seuil, 1960, af GERD THORKILD HANSEN. Uglebøger 154. København, Gyldendal, 1966. 214 s. Ill. 19,75 kr.

Denne uglebog, beregnet til massekonsum, af en fransk gymnasielærer med skoleembedseksamen i tysk, der har kastet sig over den utvivlsomt økonomisk givende populærhistoriske genre, bærer alle tegn på den pseudovidenskabelige dårlige populære fremstilling. Her mangler intet. Dvælen ved dramatiske begivenheder, der genfortælles i dialog, pikant søgen efter seksuelle eller fysiske abnormiteter, en forvirret sammenblanding af dårlige og gode kilder til forskellige faser af Hitlers liv, dilettantisk forsøg på at give et rids af storpolitikken, forsøg på egne konstruktioner og vurderinger, der antydes som nye landvindinger i Hitler-studiet. Kaj Birket Smith og de skandinaviske bersærker må holde for ved forklaringen af baggrunden for nazismens opståen. Max Weber gøres til Hitlers åndelige fader. Kupforsøget i 1923 antages at være sket i hemmelig forståelse med Rigsvænet og sammenlignes med kupforsøget i Algeriet 1960. Stilen hører til på samme niveau. Det hedder om Hindenburg efter Röhm-udrensningen: »Samme dag sender Hindenburg ham sine lykønskninger. Hans åndsevner har allerede nået sit valhal«. Uden at have det franske forlæg for øje er det vanskelig at dømme om oversættelsen, men når der s. 36 står, at Hitlers militærpapirer er offentliggjort i Jetzingers bibliografi er det næppe Jean Amsler, der har forvekslet Jetzingers dokumenterede biografi med en ikke nærmere angivet bibliografi. Det er ikke uden betydning, hvilken type populærvidenskabelige værker et marked beherskes af. Vi mangler endnu en kort handy